

Næniæ exequiales

in Obitum

*Lecliffima & Pientiffima FEMINÆ*E L S Æ V O L -
S C H O V I Æ b. m.*Viri Reverendi & Clariffimi*DN. M. A L E X A N D R I
CHRISTIANI, ante Professoris in Acad.
Gryphisw. Ordinarij, Nunc ad D. Nicol. Archidiaconi
vigilantiffimi, heu quondam chariffimæ, nunc
defideratiffimæ conjugis.*Magnificorum, Ampliffimorum, Consultiffimorum
Speclatiffimorum Majorum Dn. Dn. Dn. Dn.
Dn. Dn. Dn.*Joachimi Volschovij, Anno 1597. Defuncti, Sena-
toris Gryphisw. ex Sibylla Mævia († 1630. 2. Julij)
F I L I Æ,Martini Volschovij († 1590.) Senatoris Gryphisw.
ex Regina Engelbrechts († 1594.) &Thomæ Mevij Doctoris Jcti, Confiliarij Ducalis
& Professoris in Acad. Gryph. († 1580.)
ex Anna Falken († 1612.)

N E P T I S.

Martini

377-
Martini Volschovij († 1590.) Senatoris Grpphiswald.
ex Gertrude Hunsteden († 14 . .)
Joachimi Engelbrecht († 15 . .) Senatoris Gryphisw.
ex Regina Tollers († 14 . .)
Joachimi Mævij Consulis († 14 . .) Ina-Stargard.
ex Gertrude Affelmans, († 15 . .) &
Johannis Falcken Doctoris Jcti, Consiliarij Ducalis,
Concellarij Stetin († 15 . .)
ex Sibylla Brucmans († 14 . .)
PRONEPTIS.

*Quæ magno desideratissimi mariti, Filiolorum,
Eratrum, Sororis, propinquorum luctu 15. Julij 1630. beatè in
Christo obdormyit 18. Julij sepultura Majorum, quæ ad
D. Jac. Hereditaria, Christiano & solenni ritu
inferenda.*

Honoris & condolentiæ ergo
scriptæ à

FAUTORIBUS COLLEGIS
& AMICIS.

Vixit beatè Defuncta.

Virgo	{	{26}	{	.	.	
Uxor	{	annos II	} dies	{	.	.
Homo	{	{37}	{	.	.	

G R Y P H I S W A L D Æ

Typis hæredum Johannis Albini, Anno 1630.

ILSA VOLSCHOVEN,
Per Anag. sub Personâ Defunctæ,
HINC SALVE, SOLVO.

Lare Marite, jubet me terra excedere Christus;
HINC SALVE, SOLVO: Cœlica ad astra
vehor.

Proles blanda, jubet vis fati solvere: SOLVO,
HINC SALVE; SOLVO: Cœlica ad astra vebor.

SALVE! summa dies, vitæ cœlestis origo est:
HINC SOLVO: SALVE: Cœlica ad astra vebor.

Sic sociata Deo, sic consociata beatis
Mentibus; aternâ pace, beata fruor.

Tempus erit, Venerande Marite, atq; optima proles,
Cum Postliminij jure videnda tibi.

Intercâ ô SALVE & felices exige soles:
HINC SALVE, SOLVO: calica in astra feror.

C. c. e. f.

LAURENTIUS LUDENIUS J. U. D.
pro t. Magnificus.

Tu quoq; restabas è stemmate Völschoviorum,
Per quam vana iterum gaudia cæpta forent,
Lætitiæ cursum dum mors inamœna moratur,
Et luctu involvit ludicra cuncta novo.
Onimium insperata mihi, insperata marito!
O proli, ô generi mors inopina nimis!

Illius

Illius interea fas est agnoscere fasces,
 Arbitrio cuius vitaq; morsq; fluunt.
 Is, pro more suo, peramoënis miscet amara,
 Grator auxiliij ut postmodo dextra fiet.
 Quæ cum nota tibi sint Mystra, affinis, iisdem
 Te, precor, & curas sistere posse, Vale.

Seria condolentia contestanda causa f.

BARTHOLDUS KRAKEVITZ
 D.

Genti Volschovia nimum fatalis hic annus,
 Perq; catenatas funera mixta vices:
 Quis non indoleat? Et eis simul additur ELSA
 Vulnus Alexander funere grande dolet.
 Erige te lassum verbo, Reverende Magister,
 Quod solamen aliis suggeris, ipse cape.
 Huc dilecta preit, nosmet quò tendimus omnes,
 Uxor, ubi nobis terminus unus erit.
 Confer cœlicolis terrestria singula, dices:
 Desperata solo pax, ea certa polo.

Συμπαιδείας, contestandæ ergò

BARTHOLEMÆUS BATTUS
 D.

PLango! nunc pango threnos! nunc tristia pando
 pepla! VALE dixit ILSA: REGIN: Genitrix.
 O DEUS, ò cur tot dulcissima subtrahis ora
 Germanas binas cum Genetrice mibi,

nondum

347
nondum elapso anno? heu deploro tristia fata

At ad quid? FACTUM EST UT DOMINO PLACUIT.

Seriae compassionis & ultimi honoris
ergò f.

JOACHIMUS VOLSCHOVIUS D.
p. defunctæ Germanus.

Heu nimis importuna lues, inimicæ, Pestis
Heu nimium dura es, diræ, prob nimium!
Improba nec dignis parcis, diffundis in omnes
Mortiferum Virus pestis acerba tuum.
Nec mater Gnatæ, Conjux nec chara Marito
Te grassante magis jam superesse potest.
Utrumq; hoc sentis, diro prob omine, duro
Prob fato, demum Vir Reverende tuo;
Dum subito sava pestis violenta veneno
Uxoræ charæ claudit in orbe dies.
Sed satum fatale, nihil. Manus Altitonantis
Pestis, sic Domini sava sagitta cluit.
Ut te igitur manus ipsa Dei jam tangit & angit
Sic te soletur, sic tegat ipse manu.
Vulnerat hæc, aliâ sanet Deus, abstulit illa
Custodit charam sed manus hæc tuam.

Dno. Compatri, Affini & Amico suo
singulari condolent. seriae test.
ergò adjecit.

JOHANNES SCHÖNERUS, Phil.
& Med. Doctor.

A 3 Regius

399

Congaude Uxori, quam mulcet dextra Iehovæ;
Perfer ut hanc teneat, quam revocare nequis.

Affini & Fratri suo in Christo animitus condolens f.

BALTHASAR RHAW, SS. Th. L. & Prof.
Ecclesie Mariana Pastor.

ERgo tuos sequeris peramabilis ELSA propinquos!
Christjanos, tuo sis ita tota dolor.

Ergo tuam sequeris matrem! Gnatiss, relictis
Meroremque, meram tristitiamq, cies.

Ergo tuam sequeris Reginam Diva Sororem,
Solvitur in lachrymas inde relictæ Soror.

Ergo tuum sequeris Martinum mortua Fratrem,
Funus & ubertim Frater uterg, dolet,

Et Gens tota dolet VOLSCHOVIA. sistite stetus
Grandis & impleta hic signa videte dici.

Ultima que nostris nosmet cito reddet! Adesto
CHRISTE, fac ut simus turba parata tube.

Ex animo condolebat.

M. JACOBUS GERSCHOW.

ILSABE VOLSCHOWEN

ava, zapp.
BONA LUCES LAUS VEHI.

ECquid inhumani nec te truculentia lethi
Intactam potuit pia linquere foemina? porro
Ut soboli vivens esses columenq; marito.
Nam BONA per vitam virtute fideq; fuisti,
Atq; Deo atq; tuis semper servire parata.
Hinc etiam LUCES, & LAUS ubi contigit indè;

Et

350
Et licet hanc laudem mors claudere cogitat urnâ,
Nil tamen efficiet: nam coelo contigit alto
Jam jam mente V E H I tibi, plusq; capeffere laudis.
Interea, charæ qui mortem conjngis eheu
Luctu prosequeris magno, Reverendè Magister,
Implicitum curis animum tu frangere noli:
Instat enim Domini votis jam mille petitus
Ecce dies, tibi quo conjux dilecta receptis
Ossibus ac animâ vivens sistetur in ævum.

Condolentia causa Dn. Collega suo scrib.

M. MARTINUS Wende, Eccles.

Gryphisw. ad D. Nicol.

Matronale decus tumulabitur ILSABE Wolschow

Nata Gryphiswaldi sanguine patritio.

Ætherci verbi Preconi juncta MAGISTRO

ILSABE ALEXANDRO, jam tumulatur humo,

Hanc etenim non erubuit decus improba pestis

Tollere nec summis parcere sueta viris.

Vos ô VOLSCHOVIO pulchro de sanguine creti,

Nupera qui Matris funera fletis adbuc.

Funus ad hoc hodiè reliquas adhibete querelas

Explevit numeros ista querela suos

Sed licet hanc Fratres deplorent corde Sororem,

Te tamen imprimis, doctæ Marite, decet.

Namq; ut mente DEUM fida sic corde maritum

Fido dilexit rite probando fidem.

Flere Marite decet, verum pietate regente,

Cum grege sacrilego ne sine lege fleas.

Nos enim iter medium sectarier usq; decebit,

Qui colimus sancti sacra statuta DEI.

Sufficit

397

Sufficit exequias (Et quid nos possumus ultra?)
MANIBUS biscepiis exhibuisse piè.

Dn. Compatri ac affini ex animo condolens
non absq; gemitu pio appof.

M. JOHANNES Dltchhoff.

Cum plerisq; malum nobis commune feratur
Æquo si haut pote sit, sed forti pectore: curas
Sic Maro sic Plato solantur frigide amaras:
Frigidius mortem facundi mulcet Apollo
Tullius eloqui, quia non dolor infir! inanes
Nempe sacro hi, quod sancta docet solaminis usu
Pagina, post mortem quã vita æterna relinqui
Creditur; ut maneat manes diversa laborum
Sic Censore Deo bene compensatio justo.
Christiane ecce Decus Christi, Decus atq; Niclae
Ædis, Vir Reverende, crucem quo pectore, firmo
An toleres æquo? quærat qui avulsus amicã
Parte sui quæ, inquam, fuit intima portio cordis!
Quærere sollicitas non sum de hoc, quin mage amicum
mulceri dictis jubeo solantibus ægrum!
Christus Christiano qui inflixit vulnus amico
Erigat & sanet, soletur sospitet idem.

Συμπυθείας ε. σ.

M. JOHANNES Bischoff ConR.

*Est miserum, & durum, si disjungantur amici,
Et durum & miserum est, si divellantur amanti
Quippe duo paria, unanimi qui mente fideque
In vita longum tempus vixere jugali.
Est durum, fateor, si divellantur amanti*

B

Quippe

352.
Quippe duo paria, unanimi qui mente fideque
Sacrum conjugio multos vixere per annos.

Verum spes reditus, qua nescit fallere quenquam,
Gratior esse solet, solet & tenere dolores,

Quos pia mens hominum ex perpeffa clade recepit.

Spes eadem Te sustentet venerande Magister,
Spes eadem recreet Te, Christi magne Sacerdos,
Et Tibi, quod Domino placuit, placuisse memento.

Qui Tibi namq; Tuam abstulit, is Tibi reddet eandem,
Et faciet reducecm, cum rite sequeris eandem:

Non etenim omnino vacuas jam cecit in auras,

Sed meliore sui in caelis est parte superstes;

Pramia ibi pietatis, ibi probitatis honores.

Sentit, quas multi ingeminant, cupiuntque, rogantque.

Illam ibi nec mors ipsa potest violare cruentis

Ulterius telis, ibi nil incommodat ipsi.

Pestis, nil morbi, aut febres, nil bella, vel hostes,

Dum nos frigus iners, dum nos hic fervidus aestus

Jam nunc constringit, jam nunc incendit & urit;

Dum nos hic malesuada fames, & tristis egestas,

Et pestis, belliq; furor vexatq; premitque.

A lachrymis ergo cessa, Venerande Magister,

Cessa, inquam; nec, quae concessit gaudia Christus,

Uxori in videas; reducecm spera Tibi eandem,

Omnes quando piij victa de morte resurgent!

Moesis. Dn. Viduo, & suo in Christo Patri & conscien-
tia curatori debita condolentia ergo scribit.

M. JOHANNES CREMON, Scholae
oppidanæ SubRector.

PLangis, ALEXANDER, dilectæ funera costæ,
Quam sancto junxit foedere castus amor.

Et

353
Et meritò plangis Volschà de gente maritam:

Namq; fuit domui firma columna tuæ.

Quis non condoleat tibi jam Vir clarè Marito

Quæ solamen erat, demta marita jacet!

Quis non condoleat proli, vir clarè, relicta?

Quæ solamen erat mater ademta jacet!

Plange. Modum planctus statuas: præmissa marita,

Non amissa, solum linquit aditq; polum.

Te rogo conservet vivum DEUS ille Deorum,

Ut populum doceas, ut sobolem nutrias.

Inspiret cordi solamen Flamen ab alto

Fortiter ut superes, quæ superanda tibi.

Συμπάθειας ἔνεκα ἀποσφύττει

BERNHARDUS GENDRIAN.

Quando tuas, Vir doctè, vices atq; anxia cordis

Deploras, Oculis, suspice, cerne DEUM,

Qui tibi perdurum hoc transmisit desuper ipse bant

Soli portandum & flebile sortis onus

Quiq; crucis calicem porrexit, cerne, videbis,

Is Deus est; bonus est, dans bona quæq; bonis.

Hic faciet magnum bocce atq; importabile pondus

Conjugij ut solus ferre queas humeris.

Fidus enim Deus est nunquam tentare fideles

Ultra posse salens, crede, levamen erit.

C. condolentiæ erg. scripsit.

JOHANNES MEURERUS.

TRistitiâ afficior Te propter, Vir reverende,

Tristitiâ quippe afficior præcordia cordis

In luctum viduum quòd conjiciaris amatae

Conjugis ob jam denatae (hei!) obitumquè abiturquè.

A 3 Cre

Credo equidem, Tibi quòd præsens mutatio rerum
Contingat (dolor heu!) tristis, quam mitiget ille,
Qui Tibi eam immisit pro velle & posse benignè.

Est miserum, amplexu quòd sis divulsus amico
Dilectæ uxoris; sed, quo redderis eidem,
Tempus erit tandē, atq; brevi affore, credimus omnes.

Illa quidem petijt Cœlum, repetemus idem ipsi
Et nos, quando Deo visum est: ergo patienter
Ferto, quod imposuit Tibi jam divina voluntas.

Quæ modò fors gravis est, eadem levior Tibi fiet,
Uxori cum Te rursus conjunget Jovæ.

Quare desistas nimium mœrere, Jehovah
Te credas, qui, quod nunc abstulit, ecce potenter
Restituet (cernes) cœli in regione serenâ.

Ergo nè curis nimium lacerare molestis;
Namq; tuam vocat ipse DEUS, qui reddere eandem,
Quippe cupit, qui quippe potest; Tu crede volenti!

Debita condolentiæ ergo f.

MICHAEL ZERNIKOVIVS,
in æde D. Nicolai Minister.

Alloquium pie defunctæ Matrone

ELSÆ VOLSCHOW ad mœstum Maritum
Gnates & Cognatos, ne ob discessum ejus ex hoc vitæ tugu-
riolo in cœlestem patriam nimis tristitiæ sese
addicant.

Bestia Gryphiadum Bellona tyrannidē Cives
Cum premit immani conglomerando moram.

Gryphorum patriam contagia dira per urbem.

Cum vexant homines, nil faciendo statum.

Ut, velut autumno vaccæ maculantur; ad orcum.

Attamen ex justo Numine quisq; ruat.

Quod Domus Aonidum me nec patria inclita vatam.

Occupet amplexu, fide Marite tuæ

Cur

358
Cur pallent tenues, egesto sanguine venæ
Succus & in lacrymas corporis omnis abit :
Quod sponso Christo magna comitante catervâ
Sanctorum adducar, pignora chara thori
Cur fluit ex vestris oculis humor uber, ut olim
Liquitur Alpinis Nix resoluta jugis :
Aurea, quæ Christum profitentibus ore paratur
Aptetur Capiti, quando Corona meo ;
Cur mihi quos sanguis constanti fœdere avorum
Junxit, pullato pectore fertis ! Eheu
Nonne satis clarè attestantur scripta J E H O V A
Esse vetus fœdus Lime MEMENTO MORI.
Annon, cum vitâ mortis mutatio, quod sit,
Non mors sanctorum quæstus at Æthereus.
Verum quid ponis sunt hæc bene cognita nobis
Nec quisquam sapiens inficiando negat.
Tandem post multos infirmum Nestoris annos
Convenisse suos claudere morte dies.
Ast malè quod homines habet est ratione decente,
Non parcendo bonos diripiisse malos.
Nam tribus his verbis nexu me ritè resolvam
Non Deus ut sensus corde volutat homo.
Ergo marite, thori vos & mea pignora chara
Pone tuis lacrymis ponite quæso modum.
Et vos per dulces qui me desletis amici
Pacatos jubeo casibus hisce meis.
Nam nihil invito medicamina Numine possunt
Sive Galenus agat, seu Paracelsus agat.
Nec Gemitu Cœlum prodest implere, nec ullos.
Vota Deos animâ deficiente movent.

In sincera condolentia signum L.mq. p. hac scripsit

CONRADUS FRANCISCUS Friedelsteib/
Osnab. Westph.

Quid sibi mors tandem? tristi nigrore sacrorum
Mysterum sat agit cur cumulare domos?

Tempore (conjicio) minitantur cuncta ruina

Presenti: Dominus jussit abire pios.

Omen non faustum! vertat mala cuncta supremus

Rector, qui vita mortis & est Dominus.

Tu lacrymis noli multum venerande Magister,

Conjugis ob mortem te macerare precor.

Hec tua nunc caelis pietatis premia conjux

Accipit in Christo qua sine fine manent.

Invidia nec te stimuli, Vir clare laceessant

Huic nimio luctu premia ut invidias.

Quin potius qua alijs praebes medicamina maestis,

Ad q³ bibeas ipsi maeste marite tibi.

O Deus et herci radiantia sidera caeli

Qui torques Letbi cui simul imperium,

Mitte precor maestis Numen spirabile amicis

Vivum solamen caelitus ut capiant.

Crudelis laxas mortis modereris habenas,

Desinat in sacras mittere tela domos.

Vos cineres orti VOLSCHOUM stemmate claro,

Nunc nunc ad patrios vertite vos cineres:

Donec in extremo Christus vos voce sonorâ

Suscitet ac anima jungat ab axe poli.

Chrono-distichon Annum, Mensen, Diem & horam obitus continens.

Non JVI ter qV Ina Dies & Vesper Is hora

QV Ina aberat, Letbi fœ MIna trans It Iter.

Ita Praeceptorem suum quondam meritissimum, nunc Viduum maestissimum consolabatur.

TIMOTHEUS MERTZAN.

Terminus extremae cum nobis imminet hora,
Terriculamento quatuor esse solent.

Mors, Peccatorum moles, Damnatio Legis,
Ultimus inferni perpetuusq; dolor.

Si Tibi

Si tibi chara salus, Christo constantèr in uno
 Fige tuos oculos, agnus hic ille Dei est,
 Qui Mortis, qui Peccati, qui Legis, & Orci
 De cruce suspensum secum onus omne tulit.
 O quicumq; sapias, doctrinam mordicùs istam
 In medio retine mortis agone tuæ.
 Hic nescire Dei legem, hic sapientia summa est,
 Et præter Christi vulnera scire nihil.
 O meditare tuæ momenta novissima vitæ,
 Namq; est omnis homo bulla; Memento mori.
 O meditare tuæ momenta novissima vitæ,
 sic eris ante homines justus & ante Deum.

Sinceræ condolentiæ ergò fecit.

JOHANNES Winetse/ Rosb. Mæg.

Ὅτιως ἐστὶν ἔτλης μητρὸς μὲν πότμον αἰδη
 ζῶν, ἀπὸρ εἰσομδῶς κείνης πότμω ἰφομαρζεῖν
 ἤθελες, ἔπε πον τέν' ἢ νοεῖσαι Φίλιππε
 θηλυτέρη, ἐπὶ σεῖ' ὀπιθθεῖα πιδλὸν ἀρωγῆς ἰ
 ἀλλ' ἔτως ἰότητι μαλ' ἠνδανε ταῦτε θεοῖο,
 ἔλαχθ' ἡμείων κατὰ κείνδρον ἐν παλάμῃσι
 ταῦτε δαεῖς ὦ μουσῶ θεῶ ἀπὸ τηλόθ' ἀλαλκε
 γυιοβόρως ἀνίας καὶ γυιοκόρως μελεδῶνας,
 ἐλπίδι Φαιδρυνθεῖο, ὅτι βαιὸς ἐλίωσεται αἰῶν
 πῶδε πλὴν τὴν ἀναλήψαι ἡμῶ ἀποιῶν.

Condolens fundebat.

JOACHIMUS Krafenig.

ILLSABE VOLSCHOVVEN.

πεῖραχῶς ἀναχαμμαλή(ε)
 ubi in prio: x inser.

Saucius eo lux bon' luc..
 O Jesu lue bona lucis,
 Volo, huc is laus bene.

SAUCIUS hinc Eo dum tristis sua spicula rendit.
 In me mors, vitæ sula secatq; mea.

Saucius

358.
SAUCIUS hinc Eo dum, pestis sua spicula vibrat.
In me, pestiferà vitam adimitq; luc.
SAUCIUS hinc Eo dum, dolor hei, à corde mariti
Divellor, natos defero tumq; meos.
O BONA JESU infixà hęc mox LUE vulnere JESU.
Proq; malis istis, da BONA perpetua.
Sis mihi lux, veræ qua freta ad gaudia LUCIS
Per tenebras mortis scandere ritè queam.
Eja VOLO, dicit JESUS, per vulnere sava hęc,
Huc IS ubi LUCIS gaudia semper erunt.
Huc IS ubi non Mors, non pestis sava nocēbit,
Non gladiusve fames, sunt ubi cuncta BONA.
LAUS igitur tibi sit JESU qui lata dedisti
Pro mœstis variis, est mihi namq; BENE.
His tristem solare animum, leniq; dolorem,
Cum charis natis chare marite, Vale.

*In piam condolentiam & condolentem pietatem
paucula hęc scribere voluit*

JACOBUS TESNOVIUS G. P.

HAud te unquam majus potuit pressisse gravamen.
Confiteor, de te quam dum pars altera cordis
Abripitur jam, quæ castis est moribus Uxor.
Ne verò nimius luctus te CLARE MAGISTER
Constringat, casum quo fortiter huncce ferendo
Devincas, tu Spemq; Fidemq; ad dulce levamen
Sustentes, hęc dormiat interea tua conjunx,
Viva hęc sinceræ cultum Pietatis amabat,
In Christum semper quæ Spemq; Fidemq; locabat
Cujus & in gremio nunc morte soluta quiescit,
Et cum quo fruitur cœlestis munere vitæ,
Cumq; piis tandem in postrema luce resurget.

*Debitæ condolentiæ contestandæ ergò in ultimum de se optimè
meritæ Matrone honorem lugens hęc affixit*

JOACHIMUS MARCUS W. P.

●●)o(●●

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.